

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

44. An aliquis, ut fugiat obligationem præcepti, possit transire ad alium locum propinquum, ut non ieiunet, si ieiunetur in suo? Ex part. 1. tractat. 9. resolut. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

quod nocte cenare licite possit; item admittere erunt adstricti, non teneri seruare ieiunium peruenientem ad domicilium, vbi seruatur, quando mane potuit in tantulum sumere.

RESOL. XLIV.

An aliquis, vt fugiat obligationem precepti, possit transire ad alium locum propinquum, vt non ieiunet, si ieiunetur in suo? Ex p. 1. tr. 9. Ref. 19.

1. Videtur negativè respondendum; quia malitia, & fraus non debet patrocinari auctori, vt communiter asserunt Iurisperiti, & ita docet Medina in p. 1. quæst. 66. art. 5. Syluest. verb. ieiunium, quæst. 2. Rosell. eod. verb. num. 26. & nouissimè Lessius l. 4. c. 2. d. 3. n. 60.

2. Sed contrariam sententiam in praxi tutam esse, & probabilem existimo: & illam docet nouissimè Fagundez Præcept. l. 1. c. 7. n. 7. etiam, vt dixi, si talis causa sola intentione in alium locum se conferat; vt ieiunium patriæ effugiat; quia in tali casu non datur propriè, & formaliter fraus: nam fraus datur propriè, vbi est obligatio legis, quam quis per dolum, vel fraudem vult euadere: sed hic nulla datur obligatio, vt superioris questione probatum est: ergo dicendum est: dari potius fugam quamdam obligationis, quæ fuga se non est bona, nec mala, & ita faciens vitur iure suo. Ergo, &c.

RESOL. XLV.

An quis teneatur ad ieiunia sui oppidi, dum absens est? Et aliqua alia circa hoc, & circa peregrinos, & vagos inferuntur in textu huius Resolutionis. Ex p. 1. tract. 9. Ref. 18.

1. Affirmatiuam sententiam docet Paludan. in 4. dist. 15. q. 4. a. 3. quem postea sequitur D. Antoninus p. 2. tit. 7. c. 2. in fin. & Syluest. verb. ieiunium, 17. Rosella. eod. verb. n. 16. & alij. Et ratio est quia aliter non teneretur ad leges loci, per quem transit, neque ad leges patriæ: ergo omnino exemptus esset; quod aliter est absurdum.

2. Hæc sententia est probabilis. Sed contrariam probabiliorē esse existimo, quam docet Villalobos in pen. tom. 1. tract. 2. diff. 34. numero 1. & seq. Filliucius tom. 1. tract. 27. part. 2. cap. 6. numero 108. Lessius lib. 4. cap. 1. dub. 8. numero 54. Sanchez de matrim. tom. 1. lib. 3. dist. 18. num. 18. Reginaldus tom. 1. lib. 4. cap. 12. n. 136. & alij. Et ratio est quia statuta, & consuetudines locales affixæ sunt loco, & obligant tantum existentem in eo, vt constat ex cap. illa, dist. 12. & cap. 2. de quæst. in 6. ergo, &c. Et ideo, si quis noctu peruenit in loca, vbi ieiunium suæ patriæ non seruatur, potest cenare, & comedere carnes. Ita Lessius, vbi supra.

3. Et Lusitanus transiens per Castellam potest edere in castella animalium, quamuis in Lusitania id sibi feriat, & die Sabbati non liceret. Ita Sayrus in clauis, cap. 3. n. 17. Nauarrus in summa cap. 23. num. 120. Covarruias lib. 4. var. cap. 20. num. 8. Et hæc doctrina procedit, etiam si talia ieiunia essent iuris communis, & obligarent in patria peregrini; non autem in eo loco, in quo reperitur, si per dissiuetudinem fuissent abrogata: & ita Mediolani licitum erit peregrinis vesci canibus primis quatuor dictis Quadragesimæ, vt notauit Sanchez de matrim. tom. 1. lib. 3. cap. 18. num. 7. & 18. & Lessius mon. 59. Fagundez, vt infra, numero 3. Socus autem, si ieiunia domicilij sui obseruentur etiam in loco, vbi tunc est: quia tunc nulla ratio excusat, cum

talia ieiunia obligent in patria sua, & in loco, vbi tunc per modum transitus moratur. Et ita docet Sanchez de matrim. l. 3. dist. 18. n. 14. Suarez de Relig. tom. 1. l. 2. c. 14. Fagundez Præcept. l. 1. c. 7. num. 7. Granado in part. 2. D. Th. com. 7. tr. 3. p. 1. dist. 6. sect. 4. n. 29. & alij: licet etiam probabiliter contrarium asserat Sanctius in Selectis, dist. 54. n. 31. vbi docet, non teneri peregrinum ieiunare in loco, vbi seruatur ieiunium, quando in suo loco etiam seruatur: quia talis peregrinus non tenetur seruare legem illam in loco, vbi est præsens, ex vi legis suæ patriæ; nam illa non potest obligare extra territorium: nec etiam obligatur ex vi legis illius oppidi, per quod peregrinus transit. Ergo, &c. Nec est reputandum inconueniens, in illo casu peregrinum ad non ieiunandum esse liberum: nam vagi, qui certum domicilium non habent, nullis particulâribus legibus locorum, per quæ vagantur, vincuntur. Ita Sanc. quod est valde notandum.

RESOL. XLVI.

An peregrini, quorum præsentia solum est in transitu per duos, vel tres dies, teneantur ad ieiunia illius loci? Idem dicendum est quoad Festa loci, & Missam audiendam.

Et an Episcopi possint punire eiusmodi peregrinos ieiunia, & dies festos, & alias consuetudines loci non obseruantes?

Et an idem, quod de peregrinis dictum est, dicendum sit etiam de viatoribus, aduenis, & vagis? Ex p. 1. tr. 9. Ref. 2.

1. Sententiam affirmatiuam docuit Suarez de Relig. tom. 1. l. 2. c. 14. n. 8. & de leg. l. 3. c. 3. n. 3. Malderus in p. 2. q. 96. ar. 5. circa fin. fol. mibi 409. Molfesius in sum. tom. 1. tr. 10. c. 4. n. 17. Salas de leg. dist. 14. sect. 4. n. 415. Ortiz in sum. c. 19. mandam. 2. num. 11. in fin. Ioan. de la Cruz, in direct. consp. p. 1. præcept. 3. a. 4. dist. 9. conclus. 1. Mexia in pragmat. taxa panis, conclus. num. 80. Nauarrus in Man. c. 13. num. 5. & c. 23. num. 120. Covarruias l. 4. var. c. 20. n. 8. Lopez in instr. p. 1. c. 52. Pontius de matrim. l. 5. c. 7. §. 1. Valquez in 3. p. 1. dist. 184. c. 3. n. 28. & alij: qui omnes asserunt peregrinos teneri ad ieiunia, festa, & mores locorum, per quæ transeunt. Et ratio est: quia in cap. illa, dist. 12. & ex Augustino, ita habetur: [Ad quancunque Ecclesiam veneris, eius morem serua.] Vbi Glossa notat, illud pro uerbium: Si fueris Romæ, Romano vinito more. Item, in cap. cons. de obser. ieiuniorum, & in Gloss. ibi, dicitur, teneri peregrinos, se conformare consuetudini locorum, in quibus sunt; & posse Episcopos illos compellere ad huiusmodi ieiunia, & consuetudines obseruandas. Vnde ex hac doctrina putat Lessius l. 4. c. 2. dub. 6. n. 51. peregrinum teneri ad ieiunium, & ad Missam audiendam, si integro die in aliquo loco permaneret. Hæc opinio est satis probabilis.

2. Sed non minus probabilem contrariam existimo & in praxi tutam, vt notauit Villalobos in summa, 10. tr. 2. dist. 33. n. 8. & illam docet Fagundez Præcept. l. 1. c. 7. num. 10. qui multos alios citat. Idem docet Azorinus p. 1. l. 7. c. 19. q. 4. Reginaldus tom. 1. l. 4. c. 12. n. 136. Vegha in sum. tom. 1. c. 14. cas. 11. cum aliis. Et ratio est: quia in cap. illa, dist. 12. responder Ambrosius Augustino, consuetudinem esse seruandam ad quancunque Ecclesiam quis accesserit ne aliis offensio præbeat: ergo, excludo scandalo, non tenetur peregrinus seruare ieiunium, vel dies festos alicuius loci, per quem transit. Cæteras rationes vide apud citatos Auctores.

3. Imò ego puto, dictos peregrinos, secluso scandalo, non teneri ad ieiunia, & dies festos, nisi habeant

in tr. 2. Ref. 41. §. Ad in fine, & c. in rom. 6. tr. 12. Ref. 17. in fine vers. 4. quando, & in Ref. 48. §. vlt. ad medium.

Sup. hoc lege Ref. & §. positus inf. in not. §. Imo. huius Ref.

Quoad hoc lege doct. Ref. & §. non seq.

Sup. hoc sup. ex doctrina